Column

Koe & Wij

Koegeluiden

Dé koe van het project Koe & Wij in gesprek over het thema beweiden of opstallen met mensen uit de wereld om haar heen. Vandaag dé koe in gesprek met Jan van Weperen, melkveehouder met de koeien op stal.

Koe: Weiden of opstallen?

Het is geen discussie van voor of tegen, het één of het ander. Weiden of stallen is een gevolg van de bedrijfsvoering; je doet wat bij de situatie past, bij je bedrijf en bij jezelf als boer. De polariserende discussie stoort mij.

Koe: Maar ieder maakt zich er druk om?

De discussie wordt gecultiveerd, iedereen loopt er achteraan. De mensen beoordelen vanuit een oppervlakkige waarneming. Natuurlijk, ik begrijp ook dat een koe in de wei past bij het Nederlandse landschap. Dat oogt mooi en vertrouwd. Maar daarmee is opstallen nog niet een ethisch slechte keuze. Als je niet oppast, krijgen we dat etiket opgeplakt.

Koe: Hoe maak jij die afweging?

Ik ben ondernemer. Ik maak de keuzes die goed zijn voor mijn bedrijf; bedrijfseconomisch en sociaal-maatschappelijk. Bij een groot melkveebedrijf zoals wij hebben, is beheersing van het bedrijf belangrijk. De kunst is om afwijkingen te beperken. Bij opstallen kun je het proces beheersen, variabelen beperken en voeding en melkproductie beter sturen.

Koe: Hoe sta je erin als boerenmens?

Ik ben nu dertig jaar boer. Vroeger weidde ik al mijn koeien. De geur van koeien die terugkomen uit de wei, kan ik zo terughalen. In de loop van de tijd heeft mijn bedrijf zich ontwikkeld en is weidegang mee geëvolueerd. Eerst gedeeltelijk opstallen naar nu volledig opstallen. Het vraagt om aanpassing van het veehouderijsysteem van de koe. Als boer groei ik daar in mee.

Koe: Maar de consument houdt meer van weidemelk?

Dat wordt gezegd en die sfeer wordt gecreëerd. Maar is de consument ook echt bereid om 5 cent meer te betalen? Ik zie dat nog niet gebeuren. Er ligt een wereld tussen wat mensen willen en wat mensen doen.

Koe: Is een stal gezonder voor mij?

In een wei kun je meer bewegen, maar qua voeding ben je in de stal vaak beter af. Een weidekoe is ook een andere koe dan een stalkoe. Een koe die jaarrond op stal staat, moet veel robuuster zijn. Je kunt niet zomaar zeggen wat beter of gezonder is en daar gaat het dus ook niet om.

Koe: Hoe gaat het nu verder?

Ik denk dat door de marktontwikkelingen (de markt stuurt!!) over 10 jaar 80 procent van de koeien op stal staat (nu 20 procent). Bedrijven die kleiner zijn en waar beweiding past in de bedrijfsvoering, zullen beweiden. Je doet wat past bij je bedrijfsvoering!

Koe: Wat wil je nog tegen ons zeggen?

Boer: Doe wat past bij je bedrijfsvoering!

Samenleving: ga naar de boer toe, kom kijken op verschillende bedrijven. Je bent welkom!

Koe: het is te hopen dat je een goede boer treft!

Jan J. van Weperen,
melkveehouder